RÉSIDENCE SUPÉRIEURE AU TONKIN
DEPOT LÉGAL

SAM THU MƯỜI BA: ☰ SỐ THU 2587 — MỖI SỐ 0$02 — NGÀY THỨ SÁU 30 OCTOBRE 1925

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

DEPOT LÉGAL INDOCHINE № 4278

	HANOI							
	Bắc, Ly hoặc Indochine Trung Kỳ Nam Kỳ	Người đem đến nhà	Gửi về đường bưu	Bắc kỳ và Trung kỳ	Nam-kỳ, Cao-Miên và Lào	Ngoại-quốc	
Một năm.	6$00	6$90	6$30	6$30	6$60	12$00	
Các làng và							
Các công-sở	»	8.00	8.00	8.00	9.00	»	
Sáu tháng	3.00	3.50	3.20	3.20	3.30	6.00	
Ba tháng	1.50	1.75	1.60	1.60	1.65	3.00	
Một tháng.	0.50	0.60	0.55	0.55	0.60	1.00	

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres testinées à la rédaction doivent être adressées au directeur 61 63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur : P. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VINH
Rédacteur en chef : PHAM-HUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique : TRUNGBACTANVAN HANOI
TÉLÉPHONE N° 150

ANNONCES

Décomptées à raison de 3 lignes au centimètre de hauteur, sur 0=065 de large.

1re page
Une seule insertion. . . . 0$30 le c/m
Par contrat annuel
Par centimètre et par insertion. . . . . . 0$18 le c/m
Réclame dans la 1re page. . . . 2$ la ligne
Annonces judiciaires et légales. 1$50 le c/m
On traite à forfait pour les contrats importants.

Không nên khinh rẻ cái học làm nghề

Nói đến sự học ở nước ta bây giờ, chắc ai cũng biết rằng: muốn học cho thành tài, học cho thật đến nơi đến chốn thì một là phải học ở các trường trung-học Tây rồi sang học các trường đại-học bên Pháp, hai là phải học ở các trường cao-đẳng tiểu-học và trường trung-học bản-xứ. Quí chính-phủ bảo-hộ cũng hiểu rõ cái sự khẩn-yếu của người mình như thế, cho nên trong chương-trình giáo-dục, ngoài những trường như trường trung-học tây, trường cao-đẳng tiểu-học và trường trung-học bản-xứ, trường cao-đẳng Đông-pháp để tạo thành một hạng nhân-tài cao-đẳng cho nước ta, lại vì cái mục-đích mưu-sinh trị-nghiệp của người mình mà lập ra những trường canh-nông thực-hành, trường bách công, trường kỹ-nghệ, chuyên dạy cách ứng dụng thực-hành ngay, vậy mà xem ra người mình vẫn có ý khinh rẻ cái học làm nghề, dù những người vì cảnh-ngộ, vì tư-chất không sao leo lên được tới bậc học trên, mà đối với cái học làm nghề cũng không lấy gì làm đậm-đà hăm-hở cho lắm.

Ấy chỉ vì thế mà sinh ra có cái nạn dở dang trong học-giới. Nước ta xưa nay không có cái học làm nghề, ai đã đi học thì chỉ mong thi mong đỗ, mong hưởng nhờ lộc nước cơ vua, không thì thành ra cái hạng người nhờ thì thất nghiệp cả. Mấy năm nay xu-hướng về đường tân học, người đi học càng ngày càng lắm, thì cái số thầy nhiều thầy khóa chữ nho ngày trước lại sắp hóa thành cái số thầy nhiều thầy khóa chữ Tây, cái tên thầy khóa thầy nhiều tức là cái huy-hiệu một hạng người vô-nghiệp vô-nghề, du-thủ du-thực; trong một nước những người theo học dở dang mà nếu toàn thành ra những người vô nghiệp vô nghề, du-thủ du-thực cả, thì số người phân lợi nhiều gấp mấy số người sinh-lợi, cái nguy-cơ cho xã-hội biết là dường nào! Nay nên biết chăm chỉ về cái học làm nghề thì những người theo học dở dang để tìm được cái nghề-nghiệp xứng đáng với tư-cách mình, không đến nỗi lêu-lổng đông-dài, mà học được thành nghề, lại thành ra những người rất có ích cho xã-hội.

Vả ở cái thời-đại kinh-tế cạnh-tranh này, nước nào cũng phải chú-trọng về đường thực-nghiệp, nước nào thực nghiệp chấn-hưng thì nước ấy tất giàu mà mạnh, nước nào thực-nghiệp suy thoái thì nước ấy tất nghèo mà hèn, nước mình sở-dĩ phải chịu ở cái địa-vị bần nhược như bây giờ, cũng chỉ vì thực-nghiệp thua sút kém người mà đến nỗi thế; mà ở đời này nghề-nghiệp gì cũng phải làm theo phương-pháp mới, mới hòng đua đuổi kịp người; mình xưa nay chỉ vì không có cái học làm nghề mà thành ra nghề nghiệp nhân tuần cầu thả hết, bây giờ nếu lại không có học thì còn làm sao hiểu biết được những phương-pháp mới, mà mong thực-nghiệp làm được chấn-hưng. Nay nếu biết chăm chỉ về cái học làm nghề, thì những người làm nghề sẽ là những người có học cả, sau này hoặc kinh-doanh một cái công cuộc gì, hoặc mở-mang một cái công-nghệ gì, tất lợi dụng được những phương-pháp mới mà không đến nỗi chuyết liệt như xưa, nước ta là một nước địa lợi rất tốt, vật sản rất nhiều, nếu biết cách khai thác ra thì lo gì thực-nghiệp lại chẳng chấn-hưng được.

Ai là người đi học, ai là người có con em đi học, trông ta khuynh-hướng về học chữ chừng nào thì cũng nên khuynh-hướng về cái học làm nghề chừng nấy vậy.

T.

Việc Thế-giới

(ĐIỆN TÍN)

Ngày 27 Octobre 1925

Sau khi tòa nội-các từ chức

Sau khi tòa nội-các từ chức, ông Painlevé có lại cho cho các báo một bài nói buổi sáng hôm nay, tòa nội-các hoãn việc bàn bạc cái chương-trình của ông Caillaux, để hỏi ý kiến trong nghị-viện ngày nay, như việc của các đảng biểu tình mới rồi. Tuy vậy trong khi bàn-bạc các quan thượng-thư cũng không có khác ý nhau về điều gì quan-trọng cả. Tòa nội-các đã quyết nghị từ chức, vì tòa nội-các xét ra muốn đỡ một cuộc tụ phục lại quốc-dân, tất phải chắc là đại đa số biểu đồng tình cho mới được.

Việc bầu hội đồng thành-phố ở nước Đức

Trong việc bầu cử hội-đồng thành-phố ở Berlin, các tả đảng thắng các đảng quốc-dân và thứ-dân.

Đảng cộng sản cũng chiếm hơn được mấy ghế.

Việc nước Hy-lạp

Quan sứ-thần nước Lỗ và M. Pangalos hội nghị với nhau.

Theo như lời nước Bảo xét, thì Hy-lạp định rất các đến binh ở cương-giới về các nơi cũ, và quân Hy-lạp đóng ở đất nước Bảo, số với rất vô địa hạt Hy-lạp.

Việc nước Hoa-kỳ

Báo *Hérald* đăng tin rằng hội liên-hiệp kỹ-nghệ ở Illinois có đạt giấy cổ võ nên ủng hộ nhận các khoản của nước Pháp về việc hoàn trái kỳ-oản. Báo *Hérald* lại nói nước Illinois trước đây là miễn phần kháng các khoản của nước Pháp.

Việc nước Nhật-bản

Ngày hôm qua tàu Haveland của công-ty Hambourg-Amerika-Linie khởi hành ở Yokohama để đi nước Đức, tâm phải cái đề của bộ hải-quân ở Yokosuka. Tổn hại rất nhiều. Tàu thủng mất một miếng lớn. Hải quân có giáp việc cứu trợ.

Tại hội đồng các quan Đại-sứ

Hội-đồng các quan Đại-sứ đã bắt đầu bàn về bức thư của nước Đức về việc tỉnh giảm quân bị.

(*Indopacifi*)

Hội Vạn quốc với nước Đức và Hy-lạp

Hội-đồng quản trị hội Vạn-quốc có ba lệnh cho các đại-biểu Hy-lạp và nước Bảo rằng trong 24 giờ, hai nước ấy phải rút quân về địa hạt quốc-thổ, và trong 60 giờ, hai nước phải rút chiến, và báo trước cho quân linh biết rằng, hễ còn bắn súng nữa, sẽ phải trọng phạt.

Tòa nội các nước Đức

Tòa nội-các nước Đức định [illegible] chức. Tổng-thống Hindenburg nhận lời cho ba ông thượng-thư về đảng quốc dân từ chức.

(*Havas*)

Việc Trung-hoa

Cuộc hội-nghị quan-thuế

Đoàn kỳ-Thụy đã khai nghị cuộc hội nghị quan-thuế Ông có chúc mừng đại-biểu các nước. Quan thượng thư bộ ngoại-giao là Thẩm-thụy-Lân được cử làm chánh hội-đồng, và bác-sĩ Nhan-huệ-Khánh là tổng thư-ký.

Diễn-văn khai nghị đọc xong, thì Vương-chính Đình, đại-biểu Trung-hoa đã tuyên đọc cái văn-tắt quan-thuế chia làm 9 khoản.

Quan sứ-thần nước Pháp là M. De Martel có nói về cải chánh-sách quan-thuế đối với Trung hoa, xưa nay nước Pháp rất là rộng rãi. Về nước Pháp mua hàng của Trung-hoa nhiều hơn là bán cho Trung-hoa, và nước Pháp có giảm thuế cho nhiều thứ hàng Trung-hoa

Học-sinh biểu-tình phản-kháng cuộc hội nghị quan-thuế, và xung đột với linh cảnh-sát. Một người linh cảnh-sát, và một người học sinh bị hại Nhiều người nữa bị thương.

Quả nổ ở Châu-giang

Nhiều viên chứa tàu nói rằng trông thấy quả nổ tha ở Châu-giang. Nhiều tàu vẫn đi được giữa sông, vì có đóng những tay hoa-tiêu rất thạo.

Quân xích-vệ ở Quảng-châu

Quân Xích-vệ và quân phản-cộng ngày nào cũng đánh nhau, chưng chưa có trận nào lớn. Quân Xích-vệ tiến ở miền đông và lui ở miền tây.

(*Indopacifi*)

MỘT CÁI TỤC BI LẾ PHẬT CỦA NGƯỜI MÔNG-CỔ

Người ngoại quốc du lịch ở miền Pamir thường thấy thiện-nam tín-nữ đi trẩy đến, lúc sắp phải trèo lên núi cao, nằm áp mặt xuống đất châu tay thì bỏ lên, miệng thì lầm bầm niệm phật. Cứ bỏ là được độ 8, 9 thước lại đứng dậy, chắp tay mà khấn vái tứ phương. Trong những khi ấy, ở dưới bàn tay có buộc miếng gỗ mỏng liền với ngón tay, đằng trước ngực có mặc một cái áo bằng da để lẻ khỏi sát rát mình, trên trán có buộc một cái khăn mặt quấn tròn để che cho bụi khỏi rơi vào tóc.

BỊ RẮN ĐỘC CẮN THÌ NÊN LÀM THẾ NÀO?

Xưa kia mỗi khi có người bị rắn độc cắn, người ta thường khuyên lấy mồm hút chỗ cắn, hay lấy sát nung mà đốt, hòi *ammoniaque, teinture d'iode* vào v. v...

Mới đây, bác-sĩ Roux ở viện Pasteur lại nói không dùng các cách ấy nữa, và khi bị rắn cắn phải làm như sau này:

1° Vội buộc chặt chỗ trên chỗ bị cắn. 2 Dùng dao con mổ rộng vết cắn ra. 3° Giác các nơi chung quanh chỗ bị cắn. 4 Dùng 5 hay 10 grammes chất permanganate de potasse pha một phần thuốc thì một trăm phần nước mà rót vào vết cắn. 5° Sẽ xem cho người đau, và cho uống nước chè đặc, hoặc uống rượu mạnh.

BẢY HẠNG NGƯỜI HIẾM CÓ Ở ĐỜI

Một nhà báo ở Nam-Mỹ có đặt một cuộc điều tra, rồi tuyên-bố rằng ở đời có bảy hạng người sau này thật là hiếm có:

1° Làm nghị-viên mà mọi việc đều cử theo lương tâm quyết nghị.

2° Làm thợ mà tự ý xin giảm công.

3° Một người Đức mà thú-nhận là nước mình bị thất bại.

4° Một bài báo của một nhà có tiếng mà lại không có chữ nào gạch ở dưới.

5° Một người Hoa-kỳ mà không tin rằng nước mình có công rất lớn trong cuộc đại chiến mới rồi.

6° Một tay diễn kịch giỏi, mà lại từ chối không cho các báo đăng ảnh của mình.

7° Một người dân, nhận được giấy báo thuế, mà đem tiền nộp ngay, không đợi phải nhắc.

Giải đáp những điều pháp-luật

Bản-quán có lời bá cáo rằng những giấy của các bạn mua báo gửi đến hỏi về pháp-luật mà có dính theo cái giấy cuốn bao thì bản-quán không bỏ đi bài nào cả, chỉ trừ ra những bài hỏi viết không rõ nghĩa hoặc dang bao mà không ích gì cho ai thì bản-quán mới để lại thôi. Vì mỗi ngày bản-quán chỉ có thể giải đáp vào báo được một vài bài thôi, mà số thư gửi đến hỏi lại nhiều, cho nên bản-quán phải theo số thư tự giấy đến trước sau mà giải-đáp dần. Các bạn chớ phàn-nàn.

LỜI HỎI. — Nguyễn M. B. khi trước tòng học tại trường Bận bổ Hanoi, có đính ước với một người con gái tên là C ở gần làng nhau.

Hai người tuy chưa có lệnh cha mẹ, song vẫn hằng lòng giao-ước với nhau, tin đi mỗi lại, định khi thành danh là hỏi, cưới. Đến sau trường Bận-bổ bỏ, M. B không được đạt tới mục-đích bậu-tuyển tri huyện, phải ra làm chức phận nhỏ.

Cô C nghe tin M. B không được quan sang chức trọng, có ý chán-nản mà sinh lòng khác, muốn tìm lấy người khác. Tuy rằng trong khi đôi bên giao-ước với nhau, chưa cheo, chưa cưới, thì không có giá-trị gì, song M. B còn giữ được những giấy chính chữ cô C viết tọn rằng: «Thề nào tôi cũng xin nhất tâm lấy cậu, tôi xin thề rằng không lấy người khác» và lại trong khi cô C bị chứt hoạn nạn riêng, có viết giấy vay tiền M B là 120 đồng, M. B còn giữ được cả cái giấy biên nhận chính chữ cô C nữa.

Vả lại trong khi đôi bên hạn hộ, cứu giúp tiền nong như vậy, hiện có giữm bảy người biết.

Vậy M. B có phần thiệt thòi về hai bề, thì có thể đem hết các giấy má ấy ra kiện người con gái ấy được không? Vì đôi bên vốn ở hai làng gần nhau, yên đi thì có phần hại cho danh dự nhiều lắm. Sự thưa kiện này cũng là tự ý bắt đắc dĩ.

Vậy xin quí báo làm ơn chỉ giáo cho, tôi mong những lời giải đáp.

LỜI ĐÁP. — Hai người ấy chẳng qua là tình-nhân với nhau mà thôi, nếu ông giấy má gửi cho nhau ấy cũng không có giá trị gì, vì thế có đem thưa tại tòa thì tòa cũng phải bỏ đi, đừng kiện mà vô ích.

Còn như người con gái ấy có viết giấy vay thì người cho vay có thể đem giấy ấy ra mà kiện nợ được.

Ph. hồi

Không nên ngần-ngại về sự đi cư khẩn đất nữa

Theo như lời trong bài diễn-văn của quan Thống sứ đọc kỳ Hội đồng tư-vấn Bắc-kỳ mới về việc di dân, thì hiện nay chánh-phủ đã có dự-thảo một bản điều lệ, để chiếu mộ người ở trung-châu lên thượng du và trung-du, rồi cấp cho mỗi người một khu đất hoang để khai-khẩn, cách thức khẩn đất rất là giản dị, không để cho người muốn đi thấy phiền khó mà nguội lòng, và trong khi cho phép khai khẩn, định cái quyền thổ-địa cũng rất là cẩn mật, để giữ cho tuyệt mối tranh cạnh về sau; xem như thế thì biết chánh-phủ vẫn hết lòng sốt sắng, tìm tỉnh phương-pháp về việc di dân khẩn hoang, để tỏ rõ là một cái chánh-sách rất hay và rất cần thiết ở xứ-sở ta bây giờ.

Xứ ta vẫn đương còn ở vào cái thời-kỳ công-nghệ và thương-nghiệp chưa lấy gì làm phát-đạt cho lắm, tinh mệnh của nhân-dân, phần nhiều chỉ trông về nghề nông; ở xứ Bắc-kỳ ta số người sinh sản một ngày một đông, mà chỉ sâm sít vào mấy tỉnh trung-châu, lợi đất không đủ nuôi người, dân tình lại càng thêm cái cực. Ở thượng-du và trung-du đất hoang bỏ thật rất nhiều, mỗi lợi to vẫn không ai tìm đến; một là vì xưa kia đường giao thông chưa được tiện lợi, cách vận-tải chưa được dễ dàng, biết bao nhiêu sự khó khăn, khiến cho người ta phải nản chí phải sờn lòng, đành chịu túng thiếu mà cứ ngồi yên một chỗ; hai là vì người mình bởi cái tính hoài thổ quá sâu, vẫn cho cầu thực tha phương là một sự rất khốn nạn, hễ còn kiếm được miếng ăn, thì vẫn cứ quanh quẩn ở chỗ đất tổ quê cha, mà không chịu bước chân ra khỏi cổng; lại còn theo tục lưu-truyền, mà sợ tiếng bỏ làng bỏ xứ, hoặc là vì lòng mê-tín, mà lo nỗi nước độc ma thiêng, đó đều là mấy cái trở-lực, khiến cho người mình chỉ loanh quanh ở trong chốn hương-quan, không dám tìm cách sinh nhai ở nơi núi đỏ rừng xanh, đồng không mông quạnh.

Bây giờ thì đường giao-thông đã tiện-lợi, cách vận-tải đã dễ dàng, người mình trí-thức cũng đã mở-mang, kiến-văn cũng đã rộng-rãi, những điều trở-lực đã kể ở trên kia, cũng đã dần dần phá bỏ đi được. Nhưng có một đều trở-lực rất to có sự đi dân sau này, là những nhà có tư-bản ở các chốn tỉnh-quê, không mấy người chịu vui lòng đi khai-khẩn; những kẻ càng đinh bạch hộ, không có một thước đất cắm dùi, hoan-nghênh lối là nhiều, mà hai bàn tay trắng, vẫn lẹng kẹng có một đồng, thì công việc làm gì có nổi; còn những người có vật-lực có tư-bản, là hạng phú hộ ở các chốn thành-quê, thì phần nhiều vẫn còn giữ cái tư-tưởng cũ, và ham cái cách sinh-nhai cũ, mà không có chí-khí rộng xa, trong tay đã sẵn đồng tiền, lại thừa được cái sự tăng rối eo hẹp của người khác, tha hồ giờ cái thủ đoạn để nên bộn nặn, để người làm cỗ sẵn cho mà ăn, nào là đặt thác non, nào là vay lãi gấp, nào là cầm ruộng mà cho cày thuê, cách làm giàu của họ, thật là chắc chắn, thật là dễ dàng, ngồi mà đợi chín đọn lên mười, mười quan chẳng chục, cần gì phải xa cửa xa nhà, trèo non lặn suối, đem tiền bạc đi rắc ra những nơi rừng lau bụi rậm, để hòng thu lợi mười năm về sau. Còn những nhà giàu tư thường thường, cách sinh lý đã quen nếp đi rồi, để mấy người có nghị lực có đặc kiến, dám mạo hiểm đã đi gây dựng nên công cuộc lớn lao. Nào có mấy người nghĩ rằng nước ta lập quốc sẵn nhờ nghề nông,

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

mà ngày xưa vì những cái trở lực kia, người trong nước mới sinh ra nhát nhát, chỉ tranh dành nhau mấy khu ruộng thành thục ở chốn trung-châu, cha truyền con nối, mấy nghìn năm nay, mà nghề nông vẫn chưa phát đạt, sinh kế vẫn ngày thêm khó khăn; đến bây giờ thì bao nhiêu cái trở lực làm cho người ta phải nản chí sờn lòng, dần phá tan đi được cả; lại trên thì nhờ có chính-phủ tìm phương trù hoạch, hết lòng giúp đỡ, muốn mở lợi nguyên cho nước, mà rộng đường sinh kế cho dân, dưới thì mình đã có tư bản ít nhiều, cũng đủ sức khoáng trương nông nghiệp, đó chính là một cơ-hội rất hay, mà ta không nên bỏ mất; tay buổi đầu nhém dau nhóm bếp, tài gì cho khỏi lồn phí, khỏi nhọc nhằn, nhưng nếu mình không tiếc công, không tiếc sức, sử hết sức mà mở mang ra dần dần, miễn là lập được cơ chỉ cho vững vàng, biết đâu chẳng trước nhỏ sau to, thấm thoát mươi mười lăm năm, lợi đất ngày một nhiều ra, mà cái sở nghiệp giàu thịnh ở nơi thôn ấp mới kia, ruộng liền hàng trăm mẫu, theo chừa mấy mươi kho, cũng không phải là cái mộng tưởng hão huyền không bao giờ có được. Giời đất để dành mối lợi cho mình, mà mình lại cứ ẳng biết có công tìm kiếm, lại chỉ cứ chen chúc vào nơi đông người, quanh năm vất vả, tay làm chẳng đủ hàm nhai, thế chẳng phải là tự tưởng hẹp hòi mà đáng tiếc lắm dư?

Vậy cái việc di dân khẩn hoang này, trên phải nhờ cái quyền lực to lớn và cái kế hoạch khôn khéo của chính-phủ đã dành, dưới lại nhờ các quan địa-phương và những người có chức trách ở các chốn hương-thôn lấy lợi lẽ mà giảng-giải cho nhân dân đều hiểu tuồn lẽ phải lẽ chẳng như thế, thì nước ngươi có tư bản mới nhiều người lạc ứng; người có tư-bản đã lạc ứng, thì mới dìu dắt được bọn bạch-hộ cùng-đinh, may ra những nơi hoang mãnh thượng-du và trung du mau tỉ thành dân ấp, mà trung châu mới khỏi lo nhân mãn, việc di dân khẩn hoang mới mong có kết quả tốt tươi, đó chính là một cái trách-nhiệm rất to tát của các quan địa-phương và những người có chức trách ở các chốn thôn quê đối với nhân dân vậy.

H. T. B.

Tin sau cùng

Việc lập tòa nội-các mới ở nước Pháp

Trong một cuộc hội-nghị của các tòa trị-sự của những tả-đảng ở thượng-nghị-viện, M. Bium có tuyên-bố rằng ông sẵn lòng tán-thành một tòa nội các ung theo cái tôn-chỉ chính-trị của ông Herriot. Ông lại nói: Tòa nội-các nay mai muốn cho ông ung thì cái chính-sách của mình, thì điều thứ nhất là phải nhận việc cưỡng-thái về tư bản.

M. Doumergue đã mời M. Painlevé đến. Nghe đâu M. Herriot có nhận lời giúp M. Painlevé.

(Indopacifi)

M. Doumergue đã tiếp MM. Berenger, Malvy, Cazals là lãnh-tụ của đảng xã-hội cấp-tiến. M. Cazals có nói với các nhà làm báo rằng trước ngày thứ năm nay khó lòng lập xong tòa nội-các. Sáng hôm nay M. Doumergue vẫn hỏi ý kiến các nhà chính trị về việc lập tòa nội-các.

Ông Painlevé nhận lời lập tòa nội-các.

(Havas)

Chiến-sự ở Maroc

Các quan đã cho đem đàn bà con trẻ đến tránh ở Dames

Hiện đã cho đem viện-binh đến cho đại-tướng Sarrail.

Việc ở Phụng-thiên

Ở Phụng-thiên đã thiết-quân luật. Trong quân ngũ lại mộ thêm người Nga về đóng phòn-công.

Trương-tác-Lâm đã trù-tính mọi việc đề-phòng, mà giấy bạc vẫn hạ giá rất nhiều.

Hy-lạp với nước Bảo

Sáng hôm nay hội-đồng quản-trị hội Vạn-quốc tiếp được lời của hai chánh-phủ ưng thuận một khoản của hội-đồng nghị xử.

(Indopacifi)

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ	26 độ
15 giờ	28 độ

Giá thóc gạo:

Gạo hạng nhất, một tạ		10 $ 00
— nhì,	—	9 00
— ba,	—	8 25
Thóc hạng nhất,	—	5 40
Bắp ngô	—	5 35

Giá bạc. Kể từ ngày 29 Octobre 1925 giá bạc ở kho Nhà-nước định là 13 f. 45.

Thị giá quốc trái. — Ngày 28 Oct. 1925 . 46,05 — 51,88 — 49,95 — 40,70. — 85,00.

Tàu thư. — Tàu *Compiègne* mang thư sang Pháp, đến ngày tuần bảy 31 octobre hồi 6 giờ ở Haiphong sẽ chạy đi Tourane và Saigon, trừ các thư từ và hộp có khai giá không kể.

Các thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyến xe-lửa 20 giờ 7 phút tối thứ bảy 31 octobre.

Ngày kỷ-niệm 2 novembre — Trong buổi lễ kỷ-niệm những người thác vì nước Pháp, làm tại nghĩa-địa thành-phố ngày thứ hai 2 novembre hồi 9 giờ rưỡi, thì những người đến dự lễ, lúc đi nên qua đường Huế và cho xe đậu ở bên lối đi giáp với nghĩa-địa Nam-kỳ, lúc về thì nên đi đường Lê-đan để giữ cho được trật-tự và tiện việc đi lại.

Hội đồng bảo hộ. — Đến thứ năm 5 novembre này, hồi 8 giờ rưỡi sáng, Hội-đồng bảo hộ sẽ họp tại phòng hội-đồng phủ Thống-sứ, do quan Thống-sứ Khanthelmer chủ tọa.

HIỆU BÁO-CHẾ:

CHASSAGNE

59, Rue Paul-Bert, Hanoi

Có bán đủ cả các thứ thuốc

NÊN MỖI QUYỂN MẪU HÀNG (CATALOGUE) Ở BÀY

TRUNG BẮC HỌC HIỆU

校學北中

22, PHỐ NHÀ THỜ (G. LAMBLOT)

HIỆU TRƯỞNG: P-ẠM-HUY-LỤC

Là trường tư của bản quán Trung-Bắc mở ra đã khai-giảng từ ngày 15 octobre. Chương-trình theo như chương-trình Nhà nước, nhưng chú-trọng nhất về Pháp văn và Quốc-văn. Cải tân-chỉ cần x Trung-Bắc học-báo » là ở sự giữ-gìn đó.

Hiện nay mới có ba lớp dưới, đến tháng sau sẽ mở nốt hai lớp trên

Giấy xin học nói đến bản quán « Trung-Bắc Tân-Văn », số 61-63, phố hàng Bông hay đến « Trung Bắc học-hiệu », số 22, phố Nhà thờ.

Lời cảm ơn của quan lãnh-sự nước Ý. — M. Pellas là lãnh-sự nước Ý tại Saigon có gửi điện tín sau này ra quan Toàn-quyền ở Hanoi:

«Phi-thường de Pinedo đã sang Bangkok. Tôi xin thâm tạ ngài về sự khoản đãi và sự giúp cho người đồng hang tôi được mọi điều tiện lợi trong khi qua Đông-pháp. Tôi lại xin ngài chuyển đạt cùng các quan chức ở Bangôi, Tourane, Haiphong, Saigon, Biên-hòa lời cảm tạ của tôi và lời tỏ bội rất cảm động của người đồng hang tôi.

Pellas, lãnh-sự Ý-đại-lợi».

Cái án mạng ở trên Cát-trù. — Như lời bản báo đã nói trước, việc âm-sát bà chủ cái Chaffanjon ở trên Cát-trù tỉnh Phú-thọ, bộ quan sở tại cũng vội sở một thám đang truy-nã. Theo như dư-luận thì người phụ trách quản áo-phem mà bà Cát-trước đã đề ra tại trong bọn đã mới biết có một đứa xưa nay vẫn đi lại nhà khổ chủ. Sở cảo đến về nhân ở trong buồng bà chủ chết thì rõ là chân nó thật, vậy nó đã phải bắt ngay. Các đầy tớ trong nhà hỏ nghi là có can phạm vào việc này cũng phải giữ để tra xét cả.

Bọn áo-phạm xông vào phòng bà Chaffanjon lúc nào thì chưa rõ, nhưng có xem ao mặc thì có thể đoán rằng vào lúc bà sắp đi ngủ.

Cảnh-sát Phú-thọ cùng với ông y-sĩ nhà thương được tin báo có cướp sát hại bà chủ cái đã tới lập tức lên Cát-trù. Khi mới vào buồng thì thấy nhiều vết máu ở dưới đất mà những vết chân thì toàn là chân đi đất cả. Minh bà Chaffanjon thì nằm xuống đất vào trong một vũng máu, đầu đụa vào cửa, mình gập làm đôi, hình như có hết sức không ai với lên bọc, mình mẩy thương tích nhiều lắm, cổ tay phải thì đứt một nửa, mặt bị mất nhất dao chém ngang từ miệng lên đến mang tai, một nhát vào trán, và một nhát to nhất vào giữa bụng cắn nổi lòi cả ruột ra, cả thảy đến 7, 8 vết.

Khi cảnh-sát đến thì ngoài cửa mồm mồ tả tả, nhưng không mở được thì chúng chỉ lấy mất ít tiền ở trong ngăn rút bàn giấy thôi. Ở dưới đất ở chân giường còn nhiều vết chân vết máu rành rành thì bọn áo-phạm thế nào rồi cũng tra ra hết, trốn sao được.

L'ARRIVISEE

GIAN HÙNG GỚM GHÊ

Phim ảnh tâm đoan rất hay

CHIẾU TẠI

Rạp CINÉMA PALACE

Trong một tuần-lễ

Từ thứ tư 28 Octobre đến thứ ba 3 Novembre 1925

Thi chức phó cai-trị. — Kỳ thi bằng năm tuyển chức phó cai-trị theo như điều thứ 10 chỉ-dụ ngày 1er décembre 1920 thì sẽ mở tại phủ Thống-sứ Hanoi (phòng hội-đồng) trong bốn ngày 23, 24, 25 và 26 mars 1926.

Phòng bệnh lao. — Sở Cảm chánh bố-cáo rằng Mme Battendier là nữ khán-hộ Pháp trong ngạch y-tế nay coi về việc phòng bệnh lao cho thành-phố Hanoi và sẽ đi xem xét các nhà Annam trong thành-phố.

Tại trường Sư-phạm. — Các học sinh có tên sau này lại được ăn học không mất tiền cho bốn năm thứ hai tại ban Sư-phạm của Thượng-du sáp nhập với trường Sư-phạm Hanoi:

MM. Lương-phúc-Đến, Ng-văn-Diệt, Lê-qui-Đáp, Đỗ-đình-Hanh, Trần-văn-Hòa, Diêu-quang-Luyện, Đỗ-văn-Mang, Hoàng-sang-Nguyên, Trần-văn Sinh, Vũ-khắc-Trang, Vũ-văn-Trâm, Nguyễn-văn-Ý, Phạm-hữu-Kim.

Hai cậu Đặng-văn-Quang và Nông-tích-Tương được học lại năm thứ nhất và sẽ được ăn học tại trường không mất tiền.

Các học sinh có tên sau này được vào học năm thứ nhất ban ấy mà không mất tiền:

MM. Ng-hữu-Chữ, Trần-văn-Cảnh, Đỗ-văn-Đoàn, Phương-tinh-Phú, Trịnh-phúc-Tuy, Nông-văn-Phương Đỗ-tiến-Rục, Ng-văn-Phác, Ng-hà-Kế, Vũ-đức-Viết, Đặng-minh-Chính.

Ngạch thừa phái. — M Ng-Tuyết, thừa-phái bậc ba tại huyện Cẩm-khê (Phú-thọ), nay đổi đi châu Ngân-sơn (Bắc kạn) thay M. Hán-đức-Luyện về ngạch.

M. Lê-đình-Thu, thừa phái hạng năm tại dinh quan chánh quan lang ở Hòa-bình nay đổi đi huyện Cẩm-khê thay M. Ng-văn Tuyết.

M. Vũ-đình-Quan người công-binh hạng nhì ở Pháp về, quán làng An-xá-đông, tổng An-ninh, phủ Nam-sách (Hải-dương), nay bổ thừa phái hạng năm, đổi làm tăng cấp phẩm văn, võ và đổi đi Hòa bình thay M. Lê-đình-Thu.

M. Ng-ngọc-Toàn, thừa phái hạng ba tại châu Bắc quang (Hà-giang) cay kèm chức lục sự tại tòa án đệ nhất cấp ở tỉnh lỵ thay M Trần-sỹ An, đổi đi huyện Phù cừ (Hưng yên)

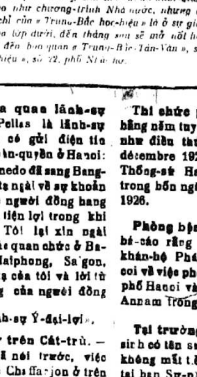
Giải vào toà án. — Nông-a Hồ, 30 tuổi, ở Bảo-lạng, can việc ẩn cắp và đánh người; Đỗ-hữu-Dũng, 28 tuổi, vô gia cư, vô nghề-nghiệp, phạm tội ăn đường và Nguyễn-văn-Lộc, 20 tuổi, bị án xử biệt xứ, đều đã giải vào tòa án.

Đánh người bị thương. — Vương-văn-Hoạt, 30 tuổi và Nguyễn thị-Trương, 26 tuổi, ở số 2, phố Jonkanx, can về việc đánh Lê-thị-Liễu, cũng ở phố ấy, nên đã bị bắt để xét.

Bắt vì bắt lương. — Nguyễn-thị-Đông, 22 tuổi, đầy tớ nhà Mme Trần-thị-Cả, số 99, phố hàng Gai, can việc ẩn cắp của chủ 15 đồng bạc, nên đã bị bắt giam xét.

Lịch năm 1926 của bản quán? — Xin kính-cáo để các nhà đại công-thương trong nước, ai muốn thừa lịch sang năm thì xin kíp đến bản-quán mà chọn các kiểu vẽ, kẻo chậm ra thì các kiểu vẽ đẹp người ta tranh hết mất.

Sau đây bản-quán xin thử in ngay mồng một Tết ta sang năm ra làm mẫu để các nhà xét thì đủ biết lịch của bản-quán rõ ràng tiện lợi hơn các thứ lịch khác là thế nào:

Giá lịch của bản-quán bán như sau này:

Từ 100 trở lên. . .	0 $ 35 một
Từ 11 đến 99 . . .	0 40 »
Từ 1 đến 10 . . .	0 45 »
Tiền cước . . .	0 20 »

Các ngài ở xa, muốn mua lề tưởng nên rủ nhau mua chung cho nhẹ tiền cước thì hơn.

Ai muốn hỏi gì, xin cứ viết thư về cho ông Quản-lý nhà in bản quán như sau này:

M. Đặt toàn-Toàn
61-63, Rue du Coton, Hanoi

Tại hiệu BÁO CHẾ MONTES có bán:

CHLORATE DE POTASSE dùng làm pháo.

CALUN de CHROME dùng để thuộc da.

ACIDE FLUORHYDRIQUE dùng để đúc thủy tinh.

CARBONATE D'AMMONIAQUE et VANILLINE dùng cho các hàng bánh và kẹo.

CÁC RẠP CHỚP BÓNG

Kính cáo các ông chủ rạp chớp bóng và các nhà chiếu ảnh đong các nơi, biết rằng, ở nhà chớp bóng « Cinéma Tonkinois» 13, phố hàng Quạt, Hà-nội, có bán và có cho thuê chương-trình rất đẹp, rất hay, giá rất phải chăng.

Muốn hỏi thêm điều gì xin viết thư đến.

Thất cổ trong nhà thương. — Trần-văn-Lương, 36 tuổi, quán làng Yên-vân, phủ Yên-khánh, tỉnh Ninh-bình, sẻ bệnh điên, chữa tại nhà thương Hanoi, tối hôm qua lúc 7 giờ rưỡi thắt cổ tự tử ở trong nhà xí buồng điện. Sổ cảnh-sát phải khám xong để cho đem chôn.

Đào được cốt. — Ở khu đất đường Carnot, số 44, hiện đương làm nhà, người ta có đào được mấy cái sọ người. Chỗ này xét ra ngày xưa là bãi tha-ma, chôn nhiều cốt thế. Cái tiền ấy đã đem táng lại nghĩa-địa Bạch mai.

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Ngày lễ kỷ niệm các chiến-sĩ trận vong. — Tuân theo lệ thông-sức của quan Toàn-quyền thì lễ kỷ-niệm các chiến-sĩ trận vong sẽ cử-hành vào ngày thứ hai 2 novembre hồi 9 giờ sáng ở trước đài kỷ-niệm đường Amiral Pottier.

Hôm ấy sẽ có các quan, các hội-đồng như hội Cựu chiến-binh, hội Quân-công hội tinh và học-sinh các trường đứng vào phía tay trái.

Đến 9 giờ rưỡi các quan sẽ sang viếng nghĩa-địa cũ ở đường Amiral Courbet, rồi mới xuống tảo mộ ở phố Hải-dương vào hồi 10 giờ.

Cũng ngày hôm ấy, bắt đầu từ 8 giờ sáng, ở các chùa thuộc về hộ nhà và hộ ngũ cũng làm lễ độ vong binh linh tại đã từ trận.

Tại làm sao mà chết? — Vào hồi 9 giờ sáng ngày trước ba người ta thấy một người dân ông không rõ căn-cước, chừng 30 tuổi nằm chết ở dưới một cái rãnh toược và địa phận làng Hàng kênh. Bên khám, không thấy thương tích gì khả nghi nên đã cho đưa vào nhà xác.

Giết vào tòa-án. — Trương-văn-Tuyết 44 tuổi làm nghề thợ rèn nhà ở Lực-viên bị thua là đã đánh tên Trần-thị-Lâm bị thương và Ng-thị-Lợi 25 tuổi, làm nghề bán hàng thuốc (tức là bà lang) không có nhà cửa nhất-định can tội đu đã ẩu đều phải giải vào tòa án để xét.

Hội Tri-tri. — Hồi 20 giờ tối hôm kia bản-hội đồng khánh-tiết hội Tri-tri đã họp tại hội-quán phố Đường-cát để ấn định chương-trình về ngày khánh-thành nhà hội quán mới và phát phần thưởng cho học-trò.

Bỏ quên trên xe. — Ng-văn-Đức, buôn bán ở số nhà 28 phố Meiz trình sở cảm rằng sáng ngày thứ hai 26 octobre đi xe hiệu V. H. bỏ quên một bộ quần áo vàng một bộ quần áo trắng.

Việc khám sửa tươi. — Sáng ngày hôm qua sở cảm có phải người đi lấy mẫu sữa tươi của các nhà hàng mang đi đường để đem về phân chất.

Của ai bỏ quên? — Tàu *Compiègne* về bến nọ khi hành khách đã lên hết, người ta thấy còn ba chiếc ghế dài gập bỏ ở cầu Sáu khu thì hẳn của ai bỏ quên vậy.

Số 317

THÚY-HỦ

NGUYỄN-BỔ-MỤC dịch thuật

Khi nồng được ba chén rượu thì *Lý-cố* nói:

— Tôi tuy không dám giấu gì hai ông: *Lưu* viên-ngoại là kẻ thù của tôi, ngày nay phải đầy ra *Sa-môn-đảo*, đường sá xa-xôi, trong lưng thân lại không có một đồng tiền nào, chẳng lẽ hai ông đi ba bốn tháng trời mà chịu thiệt với nhà hay sao. Đây tôi có hai đĩnh bạc lớn, coi là đưa biếu hai ông, hai ông liệu đi trong một vài quãng đường rồi thì cho hắn một nhát, bẻ lấy kim-ấn về đây làm tin, hễ giết tôi xin tặng thêm mỗi ông năm mươi lạng bạc. Hai ông cứ gia sức giúp tôi, còn giấy-má việc quan, đã có tôi lo-liệu.

Đồng xiển và *Tiết-bá* nghe lời, hai người đưa mắt nhìn nhau rồi *Đồng-xiển* nói:

— Chỉ sợ làm không trôi.

Tiết bá nói:

— *Đồng* đại-huynh ơi! *Lý* quan-nhân đây là một người hảo-nam-tử có danh-tiếng. Chúng ta nhân việc này mà làm quen với người, nếu xảy có sự gì nguy-cấp khó-khăn, tất người phải chiếu cố.

Lý-cố nói:

— Tôi có phải là người quên ơn bội nghĩa đâu, sau này thế nào tôi cũng xin báo-đáp hai ông được tử-tế.

Đồng xiển và *Tiết bá* nhận lấy số bạc, rồi tức-thì về nhà, thu thập khẩn gói để khởi-hành ngay đêm hôm ấy.

Lưu tuấn-nghĩa nói:

— Hôm nay chúng tôi bị đánh trượng, rất thương đau lắm, xin để đến sáng mai sẽ khởi-hành.

Tiết bá mắng rằng:

— Mày muốn tốt thì cầm mồm đi! Chúng ông thật hắm vận mà gặp phải cái ách công-thần này. Từ đây sang *Sa-môn-đảo*, vừa đi vừa về kể hàng hơn sáu nghìn dặm, mà tiền đâu lộ-phí, mày chẳng có một đồng tiền nào, vậy thì phúng ông biết tính sao bây giờ!

Lưu-tuấn-nghĩa kêu rằng:

— Các ông nên thương tình tôi sau-khô mà trông lại cho.

Đồng-xiển mắng rằng:

— Bọn phá-hộ chúng mày lúc thường một mảy lông không mất, ngày nay trời kia có mắt, báo-ứng rất chóng. Tuổi đừng cản-hận chi nữa, không đi được thì để chúng ông dắt đi!

- *Lưu-tuấn-nghĩa* đành phải im hơi nín thở mà gắng-gượng ra đi. Khi ra đến ngoài đông-môn, *Đồng xiển* và *Tiết bá* đem hết khăn gói cùng đã cho đèo cả lên trên đầu gông *Lưu-tuấn nghĩa*, rồi vừa đi vừa đánh, tàn ác không biết đường nào.

Đi được độ mười lăm dặm thì sắc trời đã tối, tìm đến một nơi khách-điếm ngả trọ. Người nhà trọ dẫn vào cái phòng phía trong.

Khi cởi khăn gói để xuống *Tiết bá* bảo *Lưu tuấn-nghĩa* rằng:

— Chú-công thật là khổ sở. Đời nào người đi việc quan lại phải hầu đứa có tội! Bây giờ mấy muốn ăn cơm thì phải thổi lấy mà ăn.

Lưu tuấn nghĩa bất đắc dĩ phải đeo gông xuống bếp, hỏi người nhà trọ lấy củi đem đến nhóm lửa. Người nhà trọ lại vo bộ gạo và dọn giúp bát đũa.

Lưu-tuấn-nghĩa vốn là một ông phú-hộ xưa nay, không quen việc thổi cơm bao giờ. Lại gặp phải củi ướt, thổi mãi không cháy. Đến khi gần cơm thì mạnh thì tro bếp bắn cả vào mặt.

Đồng xiển cứ làm bầm mà nhiếc mắng mãi cho đến khi thổi chín được nồi cơm. Cơm chín rồi, hai tên công-sai ngồi ăn, *Lưu tuấn-nghĩa* tịnh không dám hỏi han chi cả, khi hai người ăn xong, còn chút canh cặn cơm thừa, bấy giờ mới gọi cho *Lưu-tuấn-nghĩa*.

Tiết bá cũng cứ làm bầm mà nhiếc mắng luôn mồm. Khi ăn cơm xong, chúng lại bắt *Lưu-tuấn-nghĩa* đi nằm rửa chân. Nếu nói nước rửa, bấy giờ *Lưu-tuấn nghĩa* mới dám vào trong phòng ngồi nghỉ.

Hai người rửa chân xong, lại pha một chậu nước thật nóng, đánh lôi bảo *Lưu-tuấn nghĩa* rửa chân. *Lưu-tuấn-nghĩa* vừa thảo đôi giầy gai ra thì bị *Tiết bá* cầm hai ống chân nhúng vào trong chậu nước, bỏng tuột da ra.

Lưu-tuấn-nghĩa đau quá kêu rầm lên, *Tiết-bá* mắng rằng:

- Chúng ông đã phải bẩu mày như thế này, mà mày lại còn ỏe-oẹ gì nữa!

Hai tên công-sai nằm ngã trên giường, lấy cái dây bằng sắt xích *Lưu-tuấn-nghĩa* ở phía bên cửa. Đến bữa canh tư, hai tên công-sai trở dậy, gọi người nhà trọ nấu cơm, ăn uống no nê rồi, thu thập khăn gói ra đi.

Lưu-tuấn-nghĩa nằm đến hàn chân thì bỏng đã nhẩy-nhọn, không gắm xuống đất được. Hôm ấy mưa thu phơi phới, đường đi lại trơn. *Lưu-tuấn-nghĩa* đi được một bước, lại ngã xiên ngã vẹo.

Tiết-bá cứ cầm cây mà đánh vào ngang lưng. *Đồng-xiển* lại giả cách khuyên giải bảo đi. Trong khi đi đường, thật là ngậm đắng nuốt cay, trăm nghìn nỗi đau đớn khổ sở. Đi độ hơn mười dặm, đến một khu rừng lớn.

Lưu tuấn-nghĩa nói:

— Thật quả tôi đau quá, không thể nào đi được nữa, xin hai ông hãy cho tôi nghỉ một chút.

Hai tên công-sai đều *Lưu-tuấn nghĩa* vào trong khu rừng. Bấy giờ trời mới rạng đông, chưa có người đi. *Tiết-bá* bảo *Lưu tuấn-nghĩa* rằng:

— Hai chúng ông đợi sớm quá, bây giờ mãi-mật, muốn mắng mà một gắn ở trong rừng này, nhưng chỉ sợ mày lại bỏ trốn.

Lưu-tuấn-nghĩa nói:

— Thật quả tôi đau quá, không thể nào đi được nữa, xin hai ông hãy cho tôi nghỉ một chút.

Hai tên công-sai đều *Lưu-tuấn nghĩa* vào trong khu rừng. Bấy giờ trời mới rạng đông, chưa có người đi. *Tiết-bá* bảo *Lưu tuấn-nghĩa* rằng:

— Hai chúng ông đợi sớm quá, bây giờ mãi-mật, muốn mắng mà một gắn ở trong rừng này, nhưng chỉ sợ mày lại bỏ trốn.

Lưu-tuấn-nghĩa nói:

— Trời ơi! Dẫu tôi mọc cánh, cũng chẳng bay đi đâng nào cho thoát!

Tiết-bá nói:

— Chỉ bằng ông trói mày lại cho được chắc-chắn.

Nói xong, liền cởi một cái dây đay ở trong mình ra, vội-vàng chạy vào trói lưng *Lưu-tuấn-nghĩa*, rồi lấy gối một cái mà trói chặt lại gốc cây.

Khi trói chặt rồi, *Tiết-bá* bảo *Đồng-xiển* rằng:

— Bác ra đứng ở ngoài cửa rừng, hễ thấy có người đến thì đằng-hắng lên làm hiệu để cho tôi biết.

Đồng xiển nói:

— Bác làm mau tay lên nhé!

Tiết bá nói:

— Bác cứ yên tâm mà nom một người!

Nói xong, tay cầm cái côn trỏ vào mặt *Lưu tuấn-nghĩa* mà bảo rằng:

— Mày không nên oán hai chúng ông! Chỉ vì viên đô-quản nhà mày là *Lý-cố* nhờ hai chúng ông trong khi đi đường thì giết bỏ mày đi. Dẫu mày đến *Sa-mạn đảo*, cũng chết mà thôi, trước sau một lần, chi bằng ta hòn kiếp cho mày ở đây. Mày xuống âm-ty, chớ nên oán giận chúng ông; ngày nay sang năm tiêu là ngày giỗ mày đó!

Lưu-tuấn nghĩa nghe nói, nước mắt lã-chã tuôn rơi, đành phải cúi đầu chịu chết. *Tiết-bá* hai tay cầm cái côn giơ cao lên, chiếu thẳng trên đỉnh đầu *Lưu-tuấn-nghĩa* mà bổ xuống.

Đồng-xiển đứng ở mặt ngoài, nghe tiếng đánh huỳnh một cái, cho là việc xong rồi, vội-vàng chạy vào thì thấy *Lưu-tuấn-nghĩa* vẫn y-nguyên trói ở gốc cây như trước, mà *Tiết-bá* lại nằm lăn tại bên cạnh, cái côn cũng vẫng ra một bên.

(Còn nữa).

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

ĐỒNG-HỒ
ĐEO TAY & BỌC VÀNG
Máy mỏ neo, 15 chân-kính
Một cái kim có chất dạ-quang
BẢO-HÀNH 20 NĂM
Giá..... 11 $ 50
BÁN TẠI HIỆU :
A. PERROUD (Nhà xanh)
39, Phố Paul Bert, — HANOI
2009

ALBERT MOREAU JEUNE
THỢ MAY
5, phố nhà Thờ Hanoi

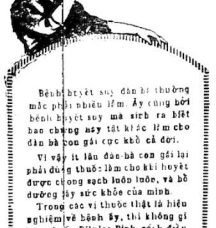
Có lời kính-cáo để các bạn hàng biết rằng, bản hiệu chủ-nhân vừa ở Pháp sang, có đem theo rất nhiều các thứ nỉ, dạ thiết đẹp, thiệt hợp thời-trang lối kinh-kỳ Đại-pháp. (Parisiennes).
Quán do cái đo rất cẩn-thận chắc chắn.
Rất nhanh rất khéo
Bên 19 Octobre này sẽ khai chương

BỆNH LẬU

Thụt bằng thuốc LUGAR mà chữa lậu thì không gì hiệu bằng.
THUỐC THỤT LUGAR có nhiều chất quý ở loài thực vật, trị trùng lậu thì chóng quá; mà nhất là chữa không cần-thận nó nặng lên thì THUỐC LUGAR dùng nhảy lắm.
THUỐC THỤT LUGAR không có mùi gì cả; giá dụ ống tiểu tiện thấy nóng hay khó chịu mà dùng ngay thuốc đó, thì lậu có gần phát ra cũng tịt hẳn.
Hễ muốn giữ không mắc bệnh lậu, thì giao hợp xong rồi, dùng ngay THUỐC THỤT LUGAR.
Cứ thấy đau ống tiểu tiện thì trong một ngày thụt 3, 4 lần.
Thụt sẽ, để thuốc trong ống tiểu tiện độ 4, 5 phút, rồi sẽ nắn nắn ống đó.
Trước khi thụt thì phải nhớ tiểu tiện đã, 2, 3 giờ xong rồi lại tiểu tiện nữa.
Trong khi lậu thì nên uống, thuốc SANTAL MARY và thụt THUỐC LUGAR thì dầu bệnh nặng thế nào cũng phải tiêu diệt.
Thuốc thụt Lugar. . . 1$75
Thuốc Santal Marg. . 1$00
Bán tại nhà bào chế CHASSAGNE số 59 phố Paul Bert. Hanoi.

Bệnh huyết suy đàn bà thường mắc phải nhiều lắm. Ấy cũng bởi bệnh huyết suy mà sinh ra bệnh bạch-chứng này tất khổ lắm cho đàn bà con gái cực khổ cả đời.
Vì vậy ít lâu đàn bà con gái lại phải dùng thuốc làm cho khí huyết được chóng sạch luân luôn, và bổ dưỡng lấy sức khỏe của mình.
Trong các vị thuốc thật là hiệu nghiệm về bệnh ấy, thì không gì bằng thuốc PILULES PINK, cách điều chế hợp với khí chất đàn bà lắm. Thuốc PILULES PINK có những công hiệu như thế: có, như là sinh huyết và bổ cân. Vì thuốc ấy, đã không mảnh-liệt quá, mà lại phù trì bồi-bổ các cơ thể yếu đuối, làm cho vận-động luôn.
Thuốc PILULES PINK thường dùng để chữa bịnh huyết suy, bệnh xanh-bủng, bệnh yếu-gầy, bệnh huy-nhược bệnh run-gân, bệnh tinh thần hôn-quyện, nhất là bệnh không ngủ, bệnh tiêu-hóa không điều hòa và bệnh ăn không ngon cơm.
Thuốc PILULES PINK bằng thuốc nào cũng có bán.

Cháy. — Vào hồi 15 giờ 15, ngày thứ hai 26 octobre tàu *Compiègne* tự nhiên phát hỏa ở hầm số 4. Những vòi rồng cứu hỏa của thành-phố, của trường Kỹ-nghệ thực-hành, của trại lính khố-xanh, của trại lính thuộc-địa số 9 và cả sở cầm được tin đều lại chữa cháy mất non một tiếng hồ mới rập tắt được ngọn lửa. May không việc gì đến người, thiệt hại không mấy, vì hôm ấy hầm tàu đã gỡ hết hàng lên rồi. Cần nguyên tại làm sao mà cháy không thấy nói.

Xác đã tìm thấy. — Người Ả-rập tên là Hohamed Awat làm nghề đốt lửa ở tàu *Compiègne* bất bạnh ngã xuống sông chết đuối ngày 24 octobre thì vào hồi 9 giờ sáng ngày hôm sau mới vớt được xác trôi ở sông Cửa-cấm chỗ gần cầu nhà Thương. Sở cẩm có phái người lại làm biên khám và cho đưa vào nhà xác, ngày hôm qua đã cất đám an táng tại nghĩa-địa phố Hải-dương.

Ốm đường. — Hồi 11 giờ trưa thư hai tàu *On-kai* ở P.-k.-lại về có người hành-khách ta tên là Ng-văn-Vân 38 tuổi, ốm, thì người ta đã cho đưa vào nhà thương để điều-trị.

Tù vượt ngục. — Tên Vũ-qui-Thăng 37 tuổi, làm ruộng ở Cổ-trai tỉnh Kiến-an phải tòa án Trùng-trị phạt một năm tù về tội mang thuốc lào lậu thì khi vào để-lao được ít lâu thì lẻn vượt ngục ra được từ năm 1923 cho đến ngày nay mới lại bắt được.

Mất trộm vì tiền. — Phạm-như-Khiêm làm bồi ở tỉnh khám qua Hải-phòng bị mất trộm một cái ví trong đựng 32 đồng và cái thẻ sưu, hiện sở Mật-thám còn đang cho đi dò xét.

Thảm trạng. — Hồi 7 giờ sáng thứ hai trước ở bãi đất hoang gần nhà thương ta có một cái thây người đàn ông ước 20 tuổi, răn cưỡi chưa rõ, khám không có thương tích gì khả nghi thì đã cho đưa vào nhà xác.

HÀ-NAM

Tin buồn. — Bản-quán được tin buồn rằng cụ Đào-đình-Thường, nguyên bang-tá Vĩnh-thuận, mới thọ-chung ở làng Ngô khê, huyện Bình-lục, năm nay cụ hưởng thọ 66 tuổi. Đến 8 giờ sáng ngày 2 novembre sẽ làm lễ cất đám.

Vậy có lời kính-viếng cụ và chia buồn cùng gia quyến.

LỜI CÁO PHÓ

Chúng tôi rất buồn rầu có lời cáo phó để các quan, các cụ, các ông, các bà thân thuộc biết cho rằng: thân-phụ, nhạc-phụ và tổ-phụ chúng tôi là:

Cụ ĐÀO ĐÌNH-THƯỜNG
(hưởng thọ 66 tuổi)
Nguyên Vĩnh-thuận huyện Bang-tá

mới thọ-chung hồi 28 Octobre 1925 tại làng Ngô-khê, huyện Bình-lục (Hà-nam).

Chúng tôi định đến 8 giờ sáng ngày 2 novembre này, sẽ cử-hành tang-lễ, an táng tại bản-xã.

Cô-ái tử : Đào đình-Cương, Cựu phó lý-trưởng
Đào-đình-Liêm, Secrétaire du Docteur Sorrailhe
Đào-đình-Cần, Ouvrier thợ in trường
Đào-đình-Quang, Agent des Services Agricoles à Thanh-ha
Đào-minh-Huy, Secrétaire des Résidences
Đào-đình-Sáu, Etudiant de l'Ecole Normale
Vị-hôn-nữ : Đào-thị-Nụ,
Tế-tử : Trương-văn-Cường, vợ và con
Nguyễn văn Chung,
Trần trọng Trinh, vợ và con

Đồng gia đẳng kính cáo.
Lời đang báo này thay giấy cáo-phó

VĨNH-YÊN

Quan Thống-sứ Krautheimer đi thăm đồn-điền. — Bản-quán tiếp được bài sau này:

Sáng hôm chủ-nhật 25 octobre, ông Trần-viết Soạn có mời quan Thống-sứ lên thăm đồn-điền « Vâu-lăng » thuộc tỉnh Vĩnh-yên, có quan cai-trị Fouque công-sứ tỉnh Hà-đông đi cùng với ngài. Khi tới nơi thì có quan chánh, phó công-sứ Vĩnh-yên, quan chánh tòa nhì phủ Thống-sứ và mấy ông tòa Trị-sự Bảo-kỳ tư-vấn nghị-viên là ông Ng-hữu-Thu, Bùi-huy-Tín, Ng-thừa-Đạt, Bạch-thái-Bưởi, Ng-hữu-Cự, Ng-hữu-Tiếp, cùng ông nghị-viên Trần-viết-Soạn, là chủ đồn-điền Vân-lăng nghênh-tiếp quan Thống-sứ. Quan Thống-sứ cùng các ngài đi coi xung quanh đồn-điền, xem các kho để lúa, những nhà nuôi trâu bò, chỗ nào chỗ nấy đều sạch sẽ và có trật-tự, quan Thống sứ và các quan đều ngợi khen.

Hồi 11 giờ rưỡi, quan Thống-sứ dự tiệc tại đồn-điền và tất cả các quan và các ông trị sự Tư-vấn nghị-viện. Các ngài vừa ngồi thì ở ngoài đốt pháo mừng, có 4 đầu bắt bài và bát chúc mừng quan Thống-sứ.

Đến khi nồng rượu champagne, ông Trần-viết Soạn, chủ đồn điền, có nâng cốc rượu đứng lên nói mấy câu bằng tiếng Nam chúc mừng quan Thống sứ, rồi ông nghị-trưởng Nguyễn-hữu-Thu dịch ra tiếng Pháp trình quan Thống-sứ.

Đến hai giờ rưỡi chiều mãn tiệc thì ông Soạn mời quan Thống-sứ và tất cả các quan đi ô-tô một vòng quanh xem đồn-điền. Đến 4 giờ quan Thống-sứ trở về sở đồn-điền. Ngài cho phép ông Soạn chụp ảnh ngài và tất cả các quan làm kỷ niệm. Xong ngài lên xe cùng quan cai-trị Fouque về Hanoi.

VIỆC KINH-ĐÔ

Việc chia định cương-giới hai tỉnh Phú-yên và Khánh-hòa. — Hộ-bộ tâu: Ngày tháng 11, năm Khải-định thứ 6, Bố-chánh tỉnh Phú-yên là Trần-Đồng tư rằng: tiếp quan Công-sứ tỉnh ấy và quan Công-sứ tỉnh Contum đã thương đồng xét định ở sông Ca-luy, từ con sông ấy giáp xứ Sông-ba đến nguồn sông ấy đã tranh giới-hạn hai tỉnh Kontum và Phú-yên, thì nhân-dân đều-thỏa ở bên tả sông Ca-luy sử y cựu thuộc về Phú-yên, còn bên hữu sông Ca-luy thì nên thuộc về Kontum, như thế về sau khỏi tranh giành gì. Tỉnh ấy chiếu theo các lệ quan Công sứ thương-nghị cũng tiện cho quan địa-phương cai-trị; duy khoản ấy sự-quan phân-định cương-giới xin tư bộ nghị v. v. . .

Bộ tôi chiếu như khoản ấy là sự-quan cương-giới hai tỉnh đã tư-trình viên Co-mật xét, ngày tháng 2 năm nay tiếp viện ấy phúc rằng:

Đã tư cho hai tỉnh ấy cứu-phúc rằng nhân dân trong hai xứ ấy đều đã thuận nguyện, đã lấy tờ ký kết và định kê tổng-số điền-thổ phân nạng và dân-đinh lệ-nạp, viện ấy chiếu trong các lệ cứu-phúc cũng tiện cho quan địa phương cai-trị xin y.

Giáo hữu tỉnh Kontum tư rằng: bọn Mọi ở hạt ấy có xin 4 khoản: 1 bọn dân ở bên hữu sông Ca-luy (sát-thập vào Kontum) kêu rằng: điền, thổ thập nhập vào tỉnh Kontum 499 mẫu 4 sào, trong số ấy có 32 mẫu 6 sào thổ thì các nghiệp-chủ đều đã quá-cố, tự lại đất ấy bỏ hoang, thân ấy con bất thuế lộ, nay chúng nó đều nghèo-ngặt, thế không nỡ đương nữa, vậy 32 mẫu 6 sào thổ ấy xin chước số thuế, hoặc cho chúng nó giao lại cho nhà nước để cho người khác kiển trang. 2 dân và phía tả sông Ca-luy, những cựu thuộc về tỉnh Phú-yên kêu rằng: chúng nó ở về phía tả sông Ca luy thuế đinh nộp theo tỉnh Phú-yên, nhưng cũng có điền-thổ hiện ở bên phía hữu sông ấy, nó xin phép sang cày mà thuế điền-thổ thì do tỉnh Kontum mà nộp. 3 hai xã Trà cam, Trà-w (thuộc huyện Sơn-hòa) và các xã Trà-thai, Trà-cốc, Trà phu, Trà-thứ, Trà cú, Trà-nam (nuộc huyện Đồng xuân) kêu rằng: chúng nó ở bên tả sông Ca-luy, đã nộp thuế thân về tỉnh Phú-yên như-cũ có điền-thổ tại-sở tại bên hữu sông Ca-luy (thuộc tỉnh Kontum) cũng xin phép sang cày. 4 các xã Trà bông, Trà-hay, Trà-chay, Trà-bưu và Trà-mông kêu rằng chúng nó nguyện ở bên hữu sông Ca luy nộp thuế tại huyện Đồng xuân tỉnh Phú-yên, nay dời ở sang thôn Tà-hội, huyện Sơn-hòa, mà thuế thân chúng nó huyện Đồng-xuân không chịu thâu, nay chúng nó xin tiện nộp tại huyện Sơn-hòa hoặc huyện Đồng-xuân, đã đình thương với quan công-sứ phúc y vậy đã thỏa xét cho bọn Mọi xứ Ma-bên, Ma-hay, Ma-hiêm và Ma-môn đều nộp thuế tại huyện Đồng-xuân, v. v.

Nhưng chiếu trong tờ tư hai tỉnh nói về số điền-thổ lộ nộp gian bậu chưa phù không biết chiếu với số ngạch tịch nguyên nộp có thăng tổn hay không, nên do bộ tôi cứu rõ ngạch số đinh-điền, để dân phiền nhờ chỉ lục cho hai tỉnh ấy tuân-hành.

Bộ tôi chiếu cứu tờ tư tỉnh Phú-yên số thuế nhân-đinh điền-thổ ở hai hạ lệ Hoành-bình-hữu và Suối-nhà-đông thuộc về tả sông Ca lay và cứu tờ tư tỉnh Kontum số thuế nhân-đinh điền thổ hai hạ Phường mới-nam và Ca-lay-tây thuộc về bên hữu sông Ca-luy, cả số thuế là bao nhiêu xin kể ra sau này:

Nay-ng chiếu theo nguyên tờ tư tỉnh Kontum trong có nói rằng: bên hữu sông ấy gian hữu tráng-dân 10 tên, điền-thổ 199 mẫu 4 sào, nay để thấp về hạt ấy, xin biệt lập làm một thôn gọi là Phước tân-thôn và bảo cử một tên lý-trưởng, chế sắp một đẳng-triện mà việc quan lệ-thuộc về tổng Hội-tương phủ ấy.

Tuế mà tờ nguyên tư viện chỉ nói cứu thuế ngạch đinh-điền hai tỉnh ấy để phụng phiện, còn khoản biệt lập thôn hiệu bảo sử lý-trưởng không nói đến, bộ tôi đã tư cho viện ấy cứu phúc khoản ấy đã thương-nghị thế nào hay chưa, tiếp viện phúc rằng: nên do bộ tôi cứu-nã sơ lại, như có khoản gì tòa phúc chưa rõ thì bộ tôi sẽ tư-trả thương lại mà phiền vấn vân.

Bộ tôi phụng chiếu các lệ viện Co-mật phúc tư, vậy thì tỉnh Kontum tư xin biệt lập thôn hiệu là Phước-tân và bảo cử lý-trưởng, khoản ấy xin y và nguyên nghị phát định số nhân-đinh điền-thổ bên tả và bên hữu sông Ca-luy xin phụng phúc là luôn tiện. Việc ấy đã thương qui Khâm-sứ đại-thần duyệt phúc. Vậy xin đăng phiến lục-tuân.

Cuộc đá bóng thi tại hội Thể-dục. — Ngày 25 Octobre vừa rồi tại hội Thể-dục có mở cuộc đá bóng thi, hội viên Thể dục Huế đấu với các cậu học sinh lớn học lớp sư-phạm ở trường Quốc-học Huế.

Cuộc đá bóng thi này là một cuộc khởi thủy của hội Thể-dục Huế cho nên khi bảy ra cuộc này thì các hội viên hội ấy rất lấy làm hăng hái đặng quyết đấu hơn thua đặng lấy tiếng may mắn cho hội, nhân đã có thành phố Huế cùng các nơi bàng cận cũng đều hăng hái đặng xem một cuộc đua tài đấu sức cả hai phe đều là lẽ thiên-nhiên tuần tự thao luyện am nhàn.

Vậy từ 6 giờ chiều thì người xem đã đông chật vòng trong vòng ngoài, tại nơi nhạc đình và trước cửa hội cảm có kết hoa trần thiết rất trang nhã, đến 4 giờ thì quan Đồng-lý phủ Khâm-sứ là ông d'Elloy cùng các quan lại Tây Nam đến dự xem. Rất đúng mở cuộc thì tại nơi này vừa được ba bản phát đồng hồ thì phe Quốc-học được, tỉ đó đến 5 giờ rưỡi thì hội Thể-dục được luôn hai văn. Ấy là khi chưa cuộc thì hội Thể-dục được mà Quốc-học thua.

Mừng thay hội Thể-dục mới thao-luyện được vài tháng mà đã có cái kết-quả hay giỏi như thế thì thật đáng khen ngợi, mà nhất là tấm lòng nồng nước của công chúng đối với sự tiến-lên của hội nay đã được hoàn toàn, thật là tỏ ra thích xiết bao.

Còn như phe Quốc-học xưa nay vẫn có tiếng giỏi mà nay sao lại phải chịu thua hội Thể-dục là bởi cớ gì, ở đâu ấy thì nghe người ta nghị luận lắm điều, chưa biết điều nào là nhất, vậy thì cũng xin lược mấy cái ý kiến của công chúng bình phẩm cuộc đấu thì hôm ấy đại lược có những điều như sau này:

1. Phe Quốc-học vì người yếu và nhỏ phần nhiều.
2. Vì nửa giờ trước Quốc-học có tập trước một hồi nên sau một không thể chạy nổi, và trong khi đấu thì có 7 người bị trật trái thịt ở bắp cẳng chạy không được lanh.
4. Vì Quốc-học có ít thì giờ nên thao luyện không am nhàn bằng hội viên hội Thể-dục.

Cứ như ý kiến của công-chúng bình phẩm cuộc ấy, nói tóm lại thì hội Thể-dục càng ngày càng có tiến-bộ do ở sự tập luyện chuyên cần mà được cái kết quả tốt, vậy thì hội Thể-dục Huế mới một bước dẫn đã lừng lẫy danh tiếng thì chắc rằng từ rày về sau càng ngày càng thêm giỏi thêm hay, thêm sức mạnh cho toàn thể, tức là thêm phú cường cho xã-hội vậy.

Quan Đồng-lý d'Elloy ngài tỏ chức ra hội này rất chuyên tâm chú ý mà nay mới một lần thí-nghiệm đã thấy thành-hiện, ngài rất tỏ lòng, tại ngài dân càng hăm hở ái cũng có tiếng khen hội Thể-dục Huế.

SẢN-NHIÊN-ĐÀI

Tối thứ năm 29 Octobre 1925
HẠNH NGUYỆN CỐNG HỒ
Năng về chút nghĩa họ Mai,
Làm thành trên ấy mặc ai tự tình.

Tối thứ sáu 30 Octobre 1925
KIM VÂN KIỀU
(Hồi thứ 4)
Lập đàn viếng khách bóng nhan
Lời sư mách bảo rõ ràng là ai.

MỚI SANG

Chúng tôi mới nhận được da Box calf hiệu « Combe & fils » ở Pháp gửi sang đủ các màu rất đẹp.
Thực là thứ da tốt đã có danh tiếng, giá rất hạ.
Hỏi tại:
SOCIÉTÉ DES TANNERIES DE L'INDOCHINE
Usine à Thụy khuê (près Hanoi)

LỆ ĐỔI CHỖ Ở

Xin các công mua báo, khi đổi chỗ ở, muốn báo-quán gửi đến chỗ mới, thì gửi cho bản-quán 1 phiếu giấy quấn báo, chứa lại thế nào thì bỏ rõ ràng vào đấy, và gửi theo hai hào (0 $ 2 bằng tem cũng được) để chi tiền giấy quấn khác.
Hễ ai không gửi tiền theo thì cứ để nguyên như cũ hoặc phải trả nặng hơn.

NHÀ BÀO-CHUỐNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về dưỡng tiểu-tiện thì nên dùng thuốc:

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệt
Chế toàn bằng chất: Santalol
chất: Salol
và chất: Uroformine
GIÁ 1 $ 80 một hộp

CÔNG-TY THUỐC-LÁ AN-DÊ-RI
(Société des Tabacs Algériens)
THUỐC-LÁ CHÍNH HIỆU
« MONDIA »
mỗi bao 20 điếu, bao lịch-sự
CÓ GỬI ĐI CÁC TỈNH
Một trăm (100) gói thuốc cuốn rồi,
8 $ 50 cả tiền cước gửi đi các nơi và tiền hòm
CÔNG-TY XUẤT-CẢNG VIỄN-ĐÔNG
(Compagnie d'Exportation d'Extrême-Orient)
C. E. D. E. O.
14, Phố hàng Vôi — HANOI
ĐỘC-QUYỀN ĐẠI-BIỂU BÁN THUỐC-LÁ ẤY

英球烟仔總代理 河洛內有遠東公司 發行四號電話

GRANDS MAGASINS RÉUNIS
Phố PAUL-BERT. — HANOI
XÀ-PHÒNG — NƯỚC HOA
MÁY THỨ GIÁ HẠNG

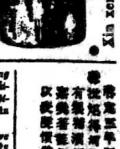
Dầu liếc dao hai cạnh, 25 c/m.	5 fr.50
Dao cạo, lưỡi trâu làm, toàn thép hảo hạng	15 fr.00
Lược bằng écaille fine, 12 c/m	5 fr.50
Nước hoa Le Secret du Sorcier	4 fr.50
Phấn Hyalomel để các hương thơm	2 fr.75
Thuốc đánh răng Odol	3 fr.25
Xà-phòng La Feuna, hộp bánh	2 fr.50
Xà-phòng Mon Favori, Hộp 10 bánh	16 fr.00

Rượu bổ-đào:
● TONIQUE TONKINOIS ●
Có từ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo bình tự-nhiên in ra đây, chữ không như có mấy thứ thuốc vẽ những hình lọ, làm trò-cười cho trẻ-con và người có trí khôn thì không ai có thể tin được!
Xin xem-xét và so-đính cho kĩ kẻo nhầm to!!!

Ngày mùng 7 tháng năm, niên-hiệu Khải-định thứ bo, tòa Hội-nghị phụng tờ chân phê rằng:
Chiếu nay đại thượng phàng cho MONTÈS qui đoạ, có chế nên một thứ rượu bổ để từng ngự dụng quả rất hay, đáng nên gia thưởng, trước lục phê thị gửi cho qui đoạ, không chế-ông để tỏ hành-giả.
Khâm-thử.

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được! *Giá bán rất rẻ: 2 $ 25 một chai lớn; từ sáu chai giở lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bán-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lại kê những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS
54, Phố Tràng-tiền, 54
HANOI
Xin đem kẻ theo ở trang thứ tư báo này.

SÁCH MỚI XUẤT-BẢN

Các Tiểu-thuyết và các sách, các truyện quốc-ngữ mới xuất-bản muốn đem gửi bán tại Haiphong được cẩn-thận và tiện-nang chu-tất, nên gửi hiệu NAM-TÂN, bán sách, số 82 phố Bonnal, Haiphong bán giấp.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

VIỆC TRUNG-KỲ

THANH-HÓA

Bắn được trâu rừng. — Cách năm sáu ngày nay M. Blanc là quan thương-chánh Phủ thọ cùng đi với M. ký Thước sang làng Yên-lãng, cách phủ lỵ độ tám ki-lô-mét bắn được con trâu rừng to lắm. Số là không biết tại làm sao mà con trâu rừng ở trên rừng xuống đồng bằng rồi cứ thẳng đường cái đi vào làng, hễ nó trông thấy người thì nó đuổi mà đâm b, nó đánh phải cả thảy sáu người, 4 người về bạt Yên định và 2 người về hạt Phủ thọ, trong sáu người ấy thì phải mất một người nặng lắm, không biết có sống được không, vì nó đánh mất cả một cái hàm răng dưới và nửa cái mặt, còn một người nữa thì cũng bị mấy vết thương khá nặng, nhưng không đến nỗi chết, còn bốn người nữa thì cũng bị đau thôi, cả sáu người ấy đều đem vào nhà thương Yên-định và Phủ thọ để buộc thuốc.

Con trâu rừng này thật là kỳ quái, nó cứ nhà người ta nó vào, rồi cứ ỉn thờ nhà người ta mà phá, hết nhà nọ sang nhà kia, sau dân Yên-lãng mới sang báo quan phủ thì phủ cho báo sở Thương-chánh. Ông Thương-chánh với vàng đem súng đi với M. Thước bắn cả thảy 11 phát súng vào con trâu ấy nó mới chịu chết, khi bắn nó thì nó đang ở trong một cái vườn một nhà kia.

Ai thấy vậy đều ngợi khen lòng can đảm của ông Blanc và M. Thước.

THUỐC DRAGÉES RABUTEAU
(hiệu dầu nai)

Một vị độc-giả có viết thư hỏi chúng tôi về cái giá-trị và cách dùng thuốc *Dragées Rabuteau* thế nào, vì ngài đã nhờ thuốc *Dragées Rabuteau* (hiệu dầu nai) ấy mà khỏi được bệnh hao tổn tinh thần, mòn mỏi sức khỏe, mà đã chuyển thành ra bệnh đau dạ dày và đau gân cốt.

Vậy xin kể ra sau này: Thuốc *Dragées Rabuteau* (hiệu dầu nai) này bào-chế có chất sắt là một chất rất bổ về đường khí huyết, lại có khi đam-iam (iode) để lọc cho huyết được trong sạch mà làm cho tiêu tán những bợn bẩn ra ngoài hết. Người ta thường thấy phần nhiều người bị bệnh hư huyết, xanh sao và yếu đuối, đau mặt, đau cuống họng, có những mụn mọc sần sần lên ở mặt. Đàn bà con gái thì nguyệt kỳ không đúng, thường hay sinh ra đầy bụng.

Muốn cho khỏi hết các bệnh ấy thì nên dùng độ vài lọ thuốc *Dragées Rabuteau* (hiệu dầu nai) là một thứ thuốc kinh-nghiệm đã lâu, lại là một thứ thuốc có danh-tiếng hơn cả.

Ở các hàng bào-chế lớn đều có bán cả.

2055

Nhà Ban-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

NHÀ BÀ-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÀO CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghip.

Mắc bệnh ghip, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khớp xương.

Muốn trị bệnh ghip, chỉ có một thứ thuốc, là:

Cachets du Docteur Rascol

0$60 một ống sáu cachets

KÝ TÊN KHÔNG RÕ

Bổn-quán xin các ngài mua báo khi có việc gì muốn thay đổi hội báo-quán, thì cho biết ở trong thư giấy với báo, hoặc là gửi cho báo quán cái giấy quán này, để cho người làm dễ tìm kiếm. Kẻo các ngài thường hay ký vội vàng tắt, hoặc thảo quá, không xem đọc được, thành ra nhiều khi bản quán không hiểu ai mà trả lời.

HÃY LO SỮA SỰ MÁU MÊ

Những người phải bị máu xấu, mang ngầm sự độc trong máu, trong người hễ chưa muốn ngăn đó độc, nó chạy thông lưu vào gân xanh mạch máu. Nếu chẳng biết mà lo ngừa đón trước, thì nó hay sanh ra nhiều bịnh hiểm nghèo, như là: bịnh bất toại nào là bịnh ung độc, lở loi, nào là bịnh phong nhọt trong gân cốt, nhức xương, xốn xao trong tỳ, rất là khốn nạn vô cùng, nhứt là về phần người đờn-bà máu mê không tốt, nó phải hại to.

Bởi vậy phải lo mà bổ huyết lại, sửa máu lại, phải dùng thứ thuốc *DEPURATIF RICHELET* là thuốc rất hay, để mà đuổi trừ độ độc thông lưu trong máu, đặng nó làm cho máu tốt nên tốt, thì mới thanh vượng lại đặng.

Nhiều ông danh sĩ và những người có làm những các bịnh vì máu, đều chứng chắc và cao rao cái danh của thứ thuốc *DEPURATIF RICHELET* là một thứ thuốc rất đại tài.

Mấy nhà thuốc đều có bán, chỗ trữ tại nhà thuốc chánh của ông L. Solarine ở ngang nhà hát tây, Sài-gòn.

Nếu gửi mà hết thì gởi ngay qua hàng cai Laboratoire de L. RICHELET de Sedan, 6, Rue de Bellort, BAYONNE Basses Pyrenees).

CẢM mới và cũ, HO
HO RAN NGỰC
trừ tuyệt nhờ bởi
Solution Pautauberge
uống bổ PHỔI và ngừa bịnh HO LAO
Giá mỗi chai bốn quan
L. PAUTAUBERGE.

NHÀ BÀ-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người xanh bủng, huyết kém, nhất là con gái, những người đau mới khỏi, những người bị ngã nước mới khỏi nên dùng thuốc:

Peptonate de fer MONTÈS

Trước mỗi bữa cơm chính ăng mấy đợt.

[illegible] 0$90

PHÀM,

Thứ chè T I thời quanh năm uống lúc nào cũng thơm ngon.

Thường lắm hạng chè chỉ vào độ đầu xuân thì uống được, it lâu thì nhạt nhẽo. Đấy là hạng chè giả lá cho nên gìn giữ đến thế nào cũng không tránh khỏi được sự biến-động.

NHƯ,

Muốn được hạng chè chính hiệu NINH-THÁI thời quanh năm lúc nào cũng ngon thơm. Vậy quí-khách muốn tránh sự biến-động ấy xin chực tiếp quả bộ chiếu cố cho bản-hiệu tại Hanoi, Haïphong và Nam-định.

NINH-THÁI-HIỆU
số 10, phố hàng Ngang, Hanoi
số 113, phố Khách, Haiphong
số 78, phố hàng Trống, Nam-định
Kính-cáo

CÁC ÔNG NÊN ĐẾN NGAY HIỆU:
NAM-THỊNH
6, Rue des Cantonnais, 6
HANOI

Hàng rét mới sang — Cai mới rất khéo

Các ông sẽ có quần áo đẹp, tốt, mà giá lại rẻ.
Mau mau kẻo hết hàng tốt.
2026

LE GARAGE BOBILLOT
VIENT DE RECEVOIR
Sa superbe 10 cv SUÈRE 5 places
Compteur-Montre Amortisseurs aux 4 roues. Pneus 775×145
PRIX: **26.500** francs
Sa mignonne 8/10 cv ARIÈS
Ses Super-Culasses pour Citroën 5 cv et 10 cv
(Essais gratuit sans engagement)
7, Boulevard Bobillot — HANOI

NHÀ BÀ-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đi rửa, xưng da dày, đau dạ dày, ăn không ngon, ngủ không yên, khó tiêu. Có thể sinh ra các bệnh khác nữa.

Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc:

Elixir Tridigestif

có các chất Pancréatine, Diastase và Pepsine.

Giá mỗi chai: 1$40

Có bán tại: Nhà Ba chuông, Hanoi

NHÀ BÀ-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết xấu.
Trị bệnh mất máu, khí hư gầy suy yếu. thân thể mỏi mệt gầy còm, hay nổi kèn huyết sinh ra rắn phải làm cho hay ho nặt uống thuốc này rất dễ, vì có mùi thơm không có lợm giọng bao giờ! Loại thuốc nay có hội-đồng các quan Thầy-thuốc chứng-chỉ là hay.

Ấy là:

Thuốc nước bổ huyết
MÁU BỔ 1$40

NƯỚC HOA HIỆU L. T. PIVER

Nước hoa Floramy . . . . 0$95
Nước hoa Pompéia. . . . 0.95
Nước gội đầu Pompéia . 0.65

GIÁ HẠ NHẤT Ở BẮC-KỲ NÀY

Bán tại nhà Bào-chế CHASSAGNE
Số 59, phố Paul-Bert, Hanoi

Ta chỉ hút thuốc-lá
HIỆU
MÉLIA
mà được
KHOÁI-TRÍ và TINH-THẦN!

BAO GIẤY ĐỎ CÓ ẢNH MỸ ĐẸP
MARINA
BAO GIẤY TRẮNG HIỆU KIM-CƯƠNG
DIAMANT

Bán tại: L'U.C.I.A. (sở Bỏ-đà) Haiphong
và khắp các nơi

C. J. BONNET
là hiệu to lựa tốt hơn cả

Hiệu bào-chế J. BLANC
L. BLANC kê-nghiệp
Lập lự năm 1886, ta thường gọi là hiệu thuốc Lập-lãng ở phố Tràng-tiền (Rue Paul Bert) số 31, Hanoi-Tonkin
Giây nói số 59

NÊN ĐẾN ĐÓ MÀ HỎI:

ELIXIR HISTOGÉNIQUE *Thuốc nước . . . . Giá:* 1$25
GRANULÉ HISTOGÉNIQUE *Thuốc hạt . . . . Giá:* 1.25
Đều là thuốc bổ để trị bệnh lao, bệnh ghip và các bệnh đau phổi rất hay. Người lớn trẻ con đều dùng được cả.
DÉPURATIF RIBAL. *Thuốc lấy huyết và tiêu độc (là thường gọi là thuốc lọc máu) trừ các bệnh đau xương đau mình, mụn mọc ở mặt, trứng cá, v. v. . . . . Giá:* 1$30
SIROP D'HÉMOGLOBINE SOLUBLE. *Thuốc trị bệnh hao mòn xanh xao rất là thần hiệu. Mỗi lần trước khi ăn cơm uống một thìa to . . . . . Giá:* 1$25

Ai ở xa có cần hỏi gì cứ viết thơ về, bản hiệu xin trả lời ngay.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)